

SYMULACJA ROZPRAWY SĄDOWEJ – KATASTROFA LOTNICZA

1. Opis zadania dla grupy.

Na podstawie stanu faktycznego opisanego poniżej, przedstawcie symulację rozprawy sądowej w sprawie karnej. Wybierzcie ze swojego grona przedstawicieli, którzy odegrają role sędziego, oskarżyciela (prokuratora), oskarżonych, obrońców (adwokatów i radców prawnych) oraz świadków. Pozostała część grupy przygląda się przebiegowi rozprawy. Zadanie można przeprowadzić przy uczestnictwie całej klasy, lub ograniczyć je do udziału kilku osób, które odegrają role sędziego, prokuratora, obrońców i oskarżonych.

2. Opis stanu faktycznego – scenariusz.

Romek, Michał, Mateusz i Stefan podróżowali wspólnie awionetką. Podczas podróży samolot miał poważną awarię i rozbił się w górach. Romek, Michał, Mateusz i Stefan przeżyli katastrofę. Ponieważ samolot rozbił się w odizolowanym od społeczeństwa terenie, w oczekiwaniu na pomoc, ocaleni początkowo żywili się zapasami jedzenia odnalezionymi w szczątkach samolotu. Po pewnym czasie zapasy jedzenia skończyły się. Po kilkudziesięciu dniach oczekiwania na pomoc wycieńczeni koledzy wspólnie zdecydowali, że aby przeżyć muszą poświęcić jedną osobę, którą zabiją i zjedzą. Zagrali w „marynarza” i wybór padł na Mateusza. Ten jednak słysząc wynik gry wycofał się. Pozostali nie zważając na protesty Mateusza, zabili go i zjedli. Po kilku dniach odnalazła ich ekipa ratunkowa, która była zszokowana tym co zastała. Romek, Michał i Stefan zostali oskarżeni o popełnienie zabójstwa.

3. Aktorzy:

- sędzia;
- oskarżyciel (prokurator);
- oskarżony;
- obrońca (adwokat lub radca prawny);
- świadkowie.

4. Wskazówki:

- sędzia – powinien zastanowić się nad tym, co powinien udowodnić prokurator, by uznać oskarżonych za winnych oraz co powinna wykazać obrona, żeby uniewinnić oskarżonych. W związku z tym powinien przemyśleć, jakie pytania zadać oskarżonym i świadkom.
- prokurator – powinien zastanowić się jakie argumenty przedstawić, by wykazać winę oskarżonych, na jakie dowody się powołać, o co pytać oskarżonych oraz świadków, a także przygotować się do ewentualnej linii obrony przedstawionej przez obrońcę.
- obrońcy – powinni zastanowić się jakie argumenty przedstawić, by obronić oskarżonych, jakie pytania zadać świadkom oraz przygotować się na strategię działań prokuratora.
- oskarżeni – pamiętaj, że oskarżeni mogą odmówić składania wyjaśnień, albo odpowiedzi na poszczególne pytania.
- świadkowie – powinni zeznawać przed sądem tylko prawdę i nie zatajać niczego. Jeśli nie rozumieją pytania, powinni poprosić o sformułowanie go w sposób dla nich zrozumiały. W przypadku gdy czegoś nie wiedzą lub nie pamiętają, powinni to sądowi powiedzieć.

5. Przebieg rozprawy.

- 1) Wywołanie sprawy, sprawdzenie obecności przez sędziego. Po jej sprawdzeniu świadkowie opuszczają salę rozpraw.
- 2) Odczytanie aktu oskarżenia przez prokuratora.
- 3) Zwrócenie się sądu do oskarżonych z pytaniem czy przyznają się do czynu i czy chcą składać wyjaśnienia w sprawie. Jeśli oskarżeni wyrażają zgodę, następuje złożenie przez nich wyjaśnień.
- 4) Przesłuchanie świadków, najpierw przez sąd, później oskarżyciela, następnie obrońców i oskarżonych.
- 5) Zamknięcie przewodu sądowego i udzielenie głosu stronom przez sąd.
- 6) Ogłoszenie wyroku.

6. Przepisy.

Art. 148. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny:

§ 1. Kto zabija człowieka, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto zabija człowieka:

- 1) ze szczególnym okrucieństwem,
- 2) w związku z wzięciem zakładnika, zgwałceniem albo rozbojem,
- 3) w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie,
- 4) z użyciem materiałów wybuchowych,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega, kto jednym czynem zabija więcej niż jedną osobę lub był wcześniej prawomocnie skazany za zabójstwo oraz sprawca zabójstwa funkcjonariusza publicznego popełnionego podczas lub w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z ochroną bezpieczeństwa ludzi lub ochroną bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

§ 4. Kto zabija człowieka pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 332. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego:

§ 1. Akt oskarżenia powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oskarżonego, inne dane o jego osobie, dane o zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz zabezpieczenia majątkowego,
- 2) dokładne określenie zarzucanego oskarżonemu czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody,
- 3) wskazanie, że czyn został popełniony w warunkach wymienionych w art. 64 lub art. 65 Kodeksu karnego albo art. 37 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
- 4) wskazanie przepisów ustawy karnej, pod które zarzucany czyn podpada,
- 5) wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy i trybu postępowania,
- 6) informację o złożeniu przez pokrzywdzonego wniosku, o którym mowa w art. 59a Kodeksu karnego.

§ 2. Do aktu oskarżenia można dołączyć jego uzasadnienie, w którym przytacza się fakty i dowody, na których oskarżenie się opiera, a w miarę potrzeby wyjaśnia podstawę prawną oskarżenia i omawia okoliczności, na które powołuje się oskarżony w swej obronie.